

Култура религија II разреди

Предметни професор: Весна Гаврић

E – маил: gavric.vesna@outlook.com

Ученици који долазе на час: 10.3.2021. – П1 – претчас - клуб ученика

ЗЛОУПОТРЕБА РЕЛИГИЈЕ

Јасно је да насиље као зло не припада нити једној религији. Она га осуђује и сматра изопачењем људске свијести. У теолошком смислу извор зла је човјек, а не Бог. Религија штити пет темељних вриједности: светост људског живота (Бог даје живот и само га Он може одузети), слободу религије/вјероисповијести, породицу, имовину и част. Кршћани у личности Исуса Христа виде љубав и успостављање мира. Муслимани у Кур'ану читају да су сви људи створени од једног мушкарца и једне жене и да су подијељени у различите групе како би се упознали, називају Бога једним од Његових имена – Мир и Милостиви, а у особи Мухаммеда виде онога који је успоставио једнакост међу идентитетски различитим групама људи и зауставио крвопролића међу њима.

Религија учи да Бог захтијева од људи да граде мир међу собом и да живе мирно једни с другима. Зато се можемо запитати, зар је Бог задовољан са намјером припадника ИСИЛ-а да "успоставе" мир насилним, дехуманизирајућим и незаконитим средствима? Какав је то мир који се постиже насилним и бруталним методама? Може ли се то уопће назвати миром?

Злоупотреба религије и повезивање са насилним екстремизмом и радикализмом

Насилни екстремизам и радикализам повезан са религијом можемо гледати кроз два облика: радикализам изазван изнутра насилним, ригидним и редукционистичким разумијевањем религијских научавања (што може одвести до настајања секти, слѣдби и покрета) и друго, радикализам потакнут вањским тј., нерелигијским мотивима (придобивање политичке подршке, сиромаштво, репресивна политика државе, маргинализација, неправда, кршење права, медијска пропаганда и др.). Оба облика се могу претворити у дјела насиља која, да би се морално оправдала, настоје да се „замаскирају“ под целофаном религије (то углавном раде идеологије). Оне често налазе своје окриље под првим обликом радикализма (унутарњим) и без њега не би могле успјети.

Зашто? Зато јер се оправдање и потицај за насиље, као што смо рекли, не може изворно пронаћи у религији као таквој осим једино да се деконтекстуализирају неки њени наводи и дадне им се изврнуто значење којим би се то насиље оправдало.

Оно што произилази из овог тумачења је то да се овлаштени религијски ауторитети и заједнице требају настојати више бавити облицима радикализма изазваним, условно

речено, унутарњим факторима, дајући исправна тумачења и разумијевања религије (како би се на примјер терористичким организацијама одузео аргумент ”божанског оправдања”), док се надлежне државне институције требају бавити овим другим – нерелигијским мотивима, који су најбројнији и уједно најодговорнији узрочници насиља. Религија није примарни покретач насиља, нити може бити схваћена као нека врста окидача, иако је то у неким случајевима доведено у везу и било је примјетно. С обзиром да у неким примјерима екстремистичке групе и појединци успијевају злоупотребити религију и у њој наћи инспирацију за зло које чине, условно се у појединим схватањима религија означава као покретач насилног екстремизма.